

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
12.07.2024.

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

Hapishanelerde artarak devam eden hak ihaleleri nedeniyle tarafımıza birçok başvuru yapılmaktadır. Son dönemlerde başvurulardaki şikâyet edilen konuların başında ise mahpusların tedavi ve sağlık hakkının engellenmesi gelmektedir. Hastane sevklerinde ağız içi aramalar, mahpuslara tekli ring aracı ve hastanede kelepçeli muayene dayatmaları artmış durumdadır. Bu uygulamalar nedeniyle mahpuslar hastaneye gidememekte, gitse bile muayene ve tedavi olamamaktadır. Bunun yanı sıra bahsi geçen zor koşullar altında muayene edilen çoğu hasta mahpus ise rahatsızlıklarına uygun koşullar sağlanmamakta, ihtiyaç duyulan diyet yemekler verilmemektedir. Bu mahpuslardan biri de Dumlu 2 nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda bulunan Vedat AYDAN'dır.

AYDAN'ın çok uzun süredir glüten hassasiyeti şikayetleri bulunmaktadır. Ancak bu şikayetlere karşın AYDAN'a sadece endoskopi yapılarak çölyak hastalığı olmadığı belirtilmiş ve bu nedenle kendisine diyet yemek verilmemesine karar verilmiştir. Oysaki endoskopi bulgusu negatif çıkan hastalara uygulanan 'glütensiz diyet' sonuçlarına göre de bu hastalığın teşhisinin konulabileceği bilinmektedir. 'Glütensiz diyet' verilmeyen AYDAN'ın her öğün beslenmesi sonrasında midesinde kramplar oluşmakta, süreklilik arz eden kabızlık, şişkinlik, ishal vb. rahatsızlıklar yaşamaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Glüten hassasiyetine sebep olan içerikteki besinlere bağlı olarak yaşadığı sağlık sorunları devam eden Vedat AYDAN'ın, sadece endoskopi sonucu esas alınarak çölyak olmadığına karar verildiğinden haberdar mısınız?
- 2- Vedat AYDAN'ın gündelik yaşamını dahi idame etmekte zorlanmasına yol açan sağlık sorunlarının giderilmesi için hangi tedbirler alınacaktır?
- 3- Glüten hassasiyeti/alerjisi/duyarlılığı ve/veya çölyak hastalığı şüphesi olan mahpusların hastalıklarının teşhis ve tespiti için uygulanan sağlık prosedürleri nelerdir? Bu süreçte yapılan endoskopi tetkiki bu rahatsızlıkların/hastalıkların teşhisi için yeterli mi görülmektedir? Vedat AYDAN'ın gluten hassasiyeti başka hastalığa da işaret olabileceği ihtimali neden göz ardı edilmektedir?
- 4- Vedat AYDAN'ın da yaşandığı üzere endoskopi tetkiki negatif çıkan mahpuslar için 'glütensiz diyet' yoluyla hastalığın teşhis ve tespitine dönük protokoller neden uygulanmamaktadır?
- 5- Cezaevlerinde glüten hassasiyeti/alerjisi/duyarlılığı olan ve çölyak tanısı almış hasta mahpus sayısı kaçtır? Bu hastalardan kaçının glütensiz diyet olarak tarif edilen uygun yiyeceklerle beslenmesi sağlanmaktadır?
- 6- 2002 tarihinden bu yana ceza ve tutukevlerinden glüten hassasiyeti/alerjisi/duyarlılığı/çölyak şüphesiyle sağlık kuruluşuna sevki yapılan kaç mahpus vardır? Bugün itibarı ile teşhis, tanı almamış olmakla birlikte glutene bağlı rahatsızlığı devam eden hasta mahpus sayısı kaçtır?